

Amateursuindersvereniging de Pioniers

Bezoekadres:

Kögllaan 30, 3571 PZ Utrecht
www.depioniers.nl

Postadres:

Postbus 13017, 3507 LA Utrecht

Redactie: Evelien Pullens

Layout: Evarien Tuitert
redactie@depioniers.nl

In dit nummer

Van het bestuur	2
Buren en bruggen	2
Nachtelijke jagers in de lucht	3
Mia	3
Burendag	4
Martine en haar tuin, deel 1	5
Interview met Koen en Thomas	6
Hoe was de Pioniers-BBQ?	6
Buurvrouw weet alles	7
Tip van de maand	7
EHBO met kruiden	7

FOTO: VALERIA AKSAKOVA - FREEPIK

Van de redactie

Smikkelen jullie ook zo van de frambozen, appels, pruimen of pompoenen? Het is weer tijd om te oogsten en op te ruimen.

Uitgebloeide planten uit de aarde trekken, snoeien en de laatste bloemen plukken. In de natuur is het ouder worden en afsterven zo natuurlijk. We houden zelfs van de herfst. Voor mensen is het soms wat lastiger om de levensfasen te accepteren. Ik kwam een groep buren tegen in de herfst van hun leven. Bewoners van de Voorveldse hof, die in rolstoelen voortgeduwd werden door werknemers van Bol.com. Die jonge mensen hadden een vrijwilligersdag. Daardoor was het mogelijk met wel 20 rolstoelen een wandeling te maken

over ons tuinenpark op een mooie zomerse dag in september. Verder in deze nieuwsbrief een nieuwe rubriek: Martine vertelt hoe de inrichting en aanpak van haar tuin verandert met de verschillende fasen in haar leven. Er is informatie over het verzamelen van zaden, een terugblik op de evenementen van afgelopen zomer, een bezoekje aan Mia en twee vrolijke jonge Pioniers werden geïnterviewd.

Evelien Pullens
redactie@depioniers.nl

AGENDA

**Zaterdag
28 oktober**

Piotiptour-ruilen-maar
14.00 uur

**Het weekend van
28 & 29 oktober**

Takkenhoop - gelegenheid
om snoeiafval te laten afvoeren. Kosten: 10 euro

Van het bestuur

Langzaam maar zeker komt het huidige bestuur erachter waar ze voor willen zijn, en soms dus ook waarvoor niet.

Zijn we het altijd eens? Absoluut niet. Maar ik ervaar dat niet als negatief. Als we nergens van mening over zouden verschillen waren we niet het juiste bestuur voor onze vereniging, want ook onze leden verschillen soms dag en nacht van mening.

Het is soms lastig als blijkt dat leden met uiteenlopende opvattingen naast elkaar blijken te wonen. Het bestuur pakt dan zijn rol en probeert aan de hand van de regels zoals we die met elkaar hebben afgesproken ervoor te zorgen dat de burens er toch uit kunnen komen.

Commissies

In oktober gaan we met de commissies, en wat zijn er al een boel mensen actief, om tafel om te kijken of en wat er nog meer opgepakt kan worden. Spontaan is er al een groepje mensen die ideeën hebben over de herinrichting van ons gebouw.

Ook willen we het huishoudelijk reglement toetsen aan de statuten en indien nodig met voorstel tot aanpassing komen die dan in de ALV in het voorjaar van 2018 aangeboden kunnen worden. Mocht iemand daar nog suggesties voor willen doen, mail ze naar de secretaris.

Essen

In onze windsingel staan nogal wat essen. Er is al inspectie geweest om te bekijken of dezen zijn aangetast door de essentaksterfte (dit is een schimmelinfectie). Dit blijkt het geval te zijn maar vooralsnog lijkt het erop dat de bomen sterk en gezond genoeg zijn en er niet snel onder door zullen gaan.

Ongevallen

Het is vervelend dat in korte tijd twee leden zijn gevallen op de tuin en daar ernstig letsel bij opliepen. We hopen dat de bloemetjes een heel klein beetje bijdragen aan het herstel.

Mocht het bestuur soms missen dat een lid door ziekte langere tijd niet op de tuin kan komen en een attentie op prijs stelt, schroom dan niet om ons te tippen.

*Namens het bestuur,
Tjitske*

Nieuwe tuinleden

Tuin 105 Frans Anken
Tuin 95 Coraline Versluis
Tuin 20 Joke Mammen en
Francois Caron

Buren en bruggen

Onze burens zijn belangrijk voor de Pioniers. We heten ze graag welkom op ons tuinenpark. Het is van wezenlijk belang om een groene plek te zijn in de wijk om zo het belang van ons tuinenpark te waarborgen. Enkele bekenden wonen in de flats rondom ons tuinenpark. Deze leden van de Pioniers kunnen straks binnenlopen over de nieuwe brug. Coby woont in de waaierflat. Anne woont in het nieuwe appartementencomplex, uitkijkend op de brug. Zij maakte deze foto's. Mia woont tegenwoordig aan de andere kant van het spoor. Zij zou ook graag een brug hebben. Een brug over het spoor.

Als het donker wordt, komen onze vleermuizen tevoorschijn. Ze scheren boven de vijver. Een enkeling vliegt door een beboste tuin op zoek naar voedsel.

Nachtelijke jagers in de lucht

Vleermuizen jagen in de nacht op insecten. Ze zien hun prooi nauwelijks. Daarom zenden ze signalen uit, geluiden die te hoog zijn om met volwassen menselijke oren te horen. Kinderen zouden ze wel moeten kunnen horen. De kinderen die bij de vleermuissafari op 9 september waren, maakten zelf te veel lawaai. Vleermuisgids Hedzer Ferwerda had gelukkig een bat-detector bij zich waarmee je de signalen kan opvangen.

Plop ploplop. Shushushu. De verschillende soorten vleermuis hebben elk een eigen geluid. Bij ons vind je de dwerg-

vleermuis. Het was moeilijk die duistere vliegers ook echt te zien te krijgen.

Maar hoe bijzonder is het om met een groepje Pioniers in het donker over ons park te lopen. Er ontstaan filosofische gesprekken. Je ruikt geuren die er overdag niet zijn. Bij het licht van je zaklamp ziet een spinnenweb er mysterieus uit. En dan onverwacht... al die vleermuizen bij de vijver. Daar worden zelfs de kinderen stil van. Dank je wel Hedzer. We weten nu meer van de nachtelijke bewoners van ons tuinenpark.

VLEERMUISGIDS HEDZER FERWERDA
MET DE BAT-DETECTOR

Hoe gaat het met Mia?

Mia nam altijd een centrale plek in in de kantine van de Pioniers. Nu is ze al een hele tijd ziek thuis. Pioniers vragen zich af hoe het met haar gaat. Daarom ging ik bij Mia op bezoek om het haar te vragen.

"Ik mis de tuin wel, zegt Mia. We zitten op haar balkon en kijken over het randje naar de ingang van de Pioniers. "Kan je zien wie er binnen komen?," vraag ik. "Nee, dat lukt niet." Mia is verhuisd. Haar knusse huisje aan de Takstraat heeft ze verruild voor een ruime flat aan de andere kant van het spoor. Hoewel het dichterbij is, is de afstand naar de Pioniers is nu toch nog te ver om te

lopen voor haar. Ze oefent het lopen met een rondje om haar flatgebouw. Het is ook nog niet mogelijk om met de brommer te gaan omdat ze niet kan

"Het gaat steeds een stukje beter"

opstappen. "Het gaat steeds een stukje beter," zegt Mia. Vorig jaar is ze gevallen en heeft ze haar heup en schouder

gebroken. Na drie operaties en allerlei complicaties gaat het nu eindelijk de goede kant op.

Via haar nicht Marisha, ook een Pionierslid, hoort Mia nu over de tuin. Els houdt haar tuin een beetje bij. Mia hoopt het snel zelf weer te kunnen doen. "Kijken of het nog lukt."

Evelien Pullens

Burendag 2017

Beter een goede buur dan een verre vriend! Met dit in gedachte heeft ook de Pioniers haar hekken nog wijder geopend en de buren via flyers uitgenodigd voor een rondgang door ons tuinencomplex. Met dank aan het Oranje Fonds die deze dag hebben gesponsord!

Jong en oud

Het was een gezellige drukte. Er waren bewoners van de Marktmeesters en de Loft. Ook de bewoners van de Voorveldse Hof (woonzorgcentrum) kwamen een kijkje nemen. Zij verheugden zich op het moment dat de brug weer toegankelijk is zodat zij met hun familie of vrijwilliger een rondje door de tuinen kunnen lopen. Maar er waren ook ouders met kinderen.

Speurtocht

Voor de jonge bezoekers uit de buurt was een speurtocht uitgezet. Enthousiast gingen zij met de speurtocht aan de slag. Zo zie je nog eens wat! De letters die ze moesten zoeken en die uiteindelijk één woord vormden waren namelijk goed verstoppt. Het woord speeltuin had wel het effect dat ouders niet veel tijd

hadden om hun koffie op te drinken; de kinderen wilden op pad.

Poffertjes, soep en taart

Bij het clubgebouw stonden de tafels buiten klaar voor ontvangst. Er was appel-kersen taart, heerlijke zelfgemaakte pompoen- en groentesoep, koffie, thee en limonade. Maar ook een echte poffertjeskraam! Gelukkig hielp het weer mee: lekker veel warme zon.

Een groene plek in de stad

Groen wordt steeds belangrijker. Voor onze ontspanning, waterbeheersing, milieu, dierenrijk en gezondheid. De Pioniers is dan ook een groene plek bij uitstek om dit allemaal te laten zien aan onze omwonenden. Die reageerden verrast. Dat er vogels rondvliegen, slakken, kikkers en padden zijn hadden

ze verwacht. Maar dat er ook ringslangen, bijenfamilies en eekhoorns voorkomen op ons tuinenpark was boven verwachting.

Leuk is te ervaren dat elke bezoeker anders kijkt. Een spinnenweb in de zon met de regendruppels er nog op trok de aandacht vanwege de kleurrijke schitteringen. Zo ook de diverse groene kleuren van de bomen.

Volgend jaar weer

Goed dat we door mee te doen met de burendag in de buurt meer bekendheid krijgen. Nu is het wachten op de opening van de nieuwe brug. Dat zal zeker meer bezoekers trekken. En volgend jaar doen we gewoon weer mee!

Karin Disselen

Drieluik - Deel 1

25 jaar tuinieren, van niets naar iets

Martine Haxe heeft al bijna 25 jaar een tuin bij de Pioniers. Hoe doe je dat? Wat voor keuzes maak je? Martine zal in drie artikelen vertellen over de fases die ze meemaakte met haar tuin. We beginnen met de beginperiode. Volgende nieuwsbrief het tweede deel.

Het jaar 1993- 2000

Sinds 1993 heb ik tuin 110 aan de Rozenlaan. Dat betekent dat ik in 2018 mijn 25 jarig 'jubileum' kan vieren! Het is leuk om terug te kijken naar die eerste jaren. Ik wist helemaal niets van tuinieren want ik ben opgegroeid op een flat en ging daarna op kamers waar nooit een buiten was. Zelfs geen balkon. Ik ging vaak met m'n tentje achterop de fiets naar een campinkje maar na een paar jaar was ik dat gezeul beu. En toen vloog er het idee van een volkstuintuin in mijn hoofd. Het bleek een gouden gedachte te zijn. De tuin van meneer de Cotelet kwam vrij. Het ligt mooi, vind ik. Het was altijd moestuin geweest dus er stond helemaal geen enkel plantje. Wel een mooie kas!

Natuurlijk moest er in het huisje geverfd worden. Een vriendin hielp me met het lichtgeel verven van het houtwerk. De betonnen vloer werd hemelsblauw. De

lapjesmarkt was goed voor de blauw met geel geruite stof voor de gordijntjes, en zo begon het echt mijn huisje te worden.

De bloementuin

Tegelijkertijd begon ik met het 'ontginnen' van mijn tuin. Omdat ik geen enkele ervaring had was ik heel erg blij met alle adviezen van Joop van Ree, die me leerde te spitten en de grond in rijen om te leggen, en meneer Matthijssen die me de mollenklem heeft leren gebruiken...brrr...

Een buurjongen groef het vijvertje en legde er een rij stoeptegels langs, en er was één terrasje voor het huisje. De rest was een lege aarden vlakte. Wat vond ik het groot!!! Ik heb de hele tuin omgespit omdat mijn buurman zei dat je dat elk jaar moest doen.

Nee, zei ik tegen iedereen, ik wil geen moestuin maar een siertuin met alleen

maar bloemen. Nee, ook geen struiken. Wist ik veel...Niet gehinderd door enige kennis zaaide ik in bakjes, ruilde op mijn werk stekjes en jonge plantjes en was er elk moment na mijn werk druk mee. En zonder enig plan begon ik te planten. Gaandeweg leerde ik onderscheid te maken tussen het opkomen van de jonge plantjes en het onkruid en uiteindelijk... ja het was een bloementuin geworden. De hele tuin was een zee van margrietten, phloxen, kaarsjeskruid, guldenroede, kaarsjeskruid, doornappel, wederik, lavatera, katten-snorren, zinnia's, en nog heel veel meer.

De geur van de grond

Het is bijna niet uit te leggen hoe ik genoot van de kleuren en geuren, van de ruimte en zoveel hemel! Ik ben toen van mijn tuin gaan houden ook omdat ik elk stukje aarde had bewerkt en de geur van de grond zo goed had leren kennen.

De tuin aan de Rozenlaan 110, was 's zomers een weelde maar in het voorjaar en 's winters was alles onder de grond. Dus kale boel. Hoe dat veranderde schrijf ik de volgende keer.

Martine Haxe

Lievelingsplant Koen

Mosterdsla. Hij houdt van de pittige smaak. Helaas zijn de plantjes opgegeten door de slakken. "Ze zouden de Dahlialaan eigenlijk Slakkenlaan moeten noemen."

Lievelingsplant Thomas

Kornoelje-bessen. De jongens hebben van Paul geleerd hoe ze de giftige van de eetbare kunnen onderscheiden. De paarse besjes zijn lekker. "Dat weet bijna niemand," vertelt Thomas.

Leukste plek op de tuin

De geheime hutten.

THOMAS (L) EN KOEN

Interview met Koen (8) en Thomas (6), tuin 49

De eerste week was saai

Koen en Thomas waren met hun ouders en de twee ratten Bert en Bas heel de zomervakantie op de tuin. "De eerste week was het wel saai," vertelt Koen. "We verveelden ons."

Na een week hadden de jongens gelukkig hun draai gevonden en waren

"In hun huisje hebben de jongens een bankje getimmerd"

de iPad en tv vergeten. "Wij hebben alles meegemaakt op de tuin," vertellen ze. "Dat de speeltuin opnieuw geveerd werd vorig jaar en dit jaar de kantine," noemt Thomas. "En ik ben niet meer bang voor Kruimeltje," vertelt Koen. Hij is langzaamaan aan het hondje van

Annemarie gaan wennen. Eerst uitlaten, dan een bakje water geven, toen aaien. Tot de hond aan zijn hand mocht likken. "Het was heel zielig, want Kruimeltje zakte met zijn pootjes door het kleine bruggetje wat wij gemaakt hadden voor ons speelhuisje. Toen hebben wij hem opgetild," vertelt Thomas. "Wij waren deze zomer het meest te vinden op de schommel of bij Annemarie," vult Koen aan.

Vogelplank, draaideur en geheime plek

Ik vraag wat de jongens zoal knutselen op hun tuin. Koen houdt van een vuurtje stoken en hij heeft een vogelplank gebouwd. Thomas had een vliegtuig willen maken, maar het werd een draaideur die ze gebruiken om hun

speelhuisje binnen te komen. In hun huisje hebben de jongens een bankje getimmerd.

"We kennen wel vijf geheime plekken op de tuin," vertelt Koen. "Vlak bij de speeltuin is er één." Ik vraag door, maar ze willen er verder niets meer over zeggen. Anders zou het geen geheim meer zijn natuurlijk. Het donker komt ook nog ter sprake. Zijn ze wel eens bang? "Nee hoor, wij hebben een zaklamp." Dan maken we een foto van de broertjes. Naast het graf van Bas, want één van de ratten is na de zomer overleden.

Tot volgende zomer Koen en Thomas!

Evelien Pullens

Hoe was de Pioniers-BBQ?

Hoewel de nazomer regenachtig was, konden we op 2 september met de Pioniers-BBQ buiten zitten aan lange tafels. Er was een grote opkomst en een grote buitenbakplaats, waar de meegebrachte lappen vlees, vis en groentenspiezen op werden gebraden. Eindelijk maakte ik eens echt kennis met mijn overburen. Hopelijk hadden meer Pioniers de

kans om mensen te leren kennen. Een wijntje, salades, taarten, vlees, Thaise vis, een soepje. Er was heerlijk gekookt. Om 8 uur werd er gezamenlijk opgeruimd. Omdat mijn overburen en ik dat veel te vroeg vonden om naar huis te gaan, zaten we nog tot middernacht bij een vuurtje met alweer een fles wijn. Volgend jaar weer!

Buurvrouw weet alles

Hallo buurvrouw

U heeft zoveel prachtige bloemen in uw tuin. Ik wil dat volgend jaar ook. U hebt vast hele goede zaden gekocht. Waar kan ik die halen?

Buurvrouw

Beste buurvrouw

Zaden verzamelen is een eenvoudige manier van het overhouden van éénjarigen als Cosmea, Goudsbloemen Zinnia of Lathyrus. Het is heel simpel. Je kunt je eigen zaden verzamelen en bewaren. Ik heb er zoveel. Ik zal u er wat geven voor volgend jaar. Verzamelen doe je zo:

De uitgebloeide bloemen zo lang mogelijk aan de plant laten zodat de zaden rijpen. Nadat je ze hebt geplukt is het belangrijk de zaden goed te laten drogen voordat je ze ergens opbergt. Soms is het handig om een zaaddoosje bij het

zaad te bewaren als je geen naam weet.

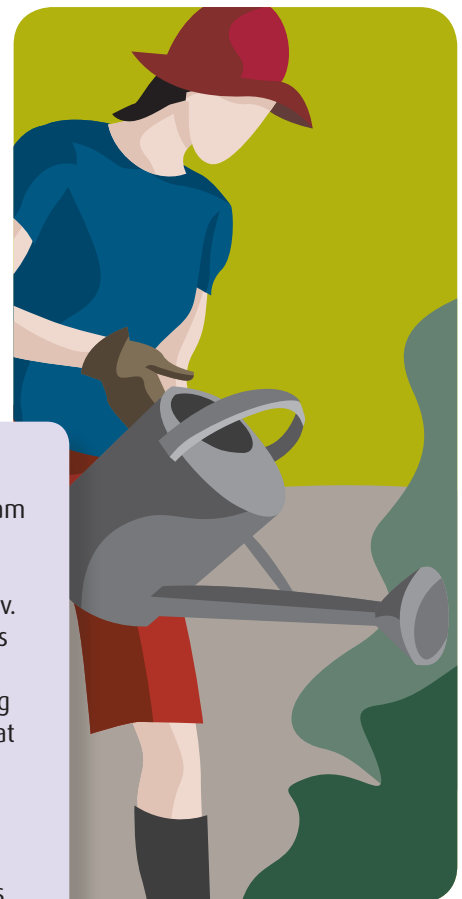
Ook van het vermeerderen van vaste planten of tweejarigen - bv. Salvia en Stokrozen- kan middels het verzamelen van zaden.

De uitgebloeide bloemen zo lang mogelijk aan de plant laten zodat de zaden rijpen.

Na plukken meteen opnieuw zaaien.

In kleine potjes of beschut zaaibedje laten overwinteren als kleine plantjes.

Veel succes
Buurvrouw

Tip van de maand

Dreadlocks en Afrikaantjes

Ga eens naar de burens en kijk of ze mooie planten hebben. Vraag de zaden! En als je geen burens hebt...

Bij Pieternel, tuin 116 zijn zaden van de Amaranthus dreadlock en de

echte Marokkaanse Afrikaantjes op te halen bij de Piotiptour-ruilen- maar op 28 oktober of in het voorjaar. Pieternel heeft de zaden van de Afrikaantjes zelf uit Marokko meegenomen.

AMARANTHUS DREADLOCK

MAROKKAANSE AFRIKAANTJES

Workshops EHBO met kruiden

Zondagmiddag 8 oktober
13.30-16.30 uur: Smeewortelzalf maken

Zondagmiddag 29 oktober
13.30-16.30 uur: Rode Zonnehoed
tinctuur maken

Zondagmiddag 19 november
13.30-16.30 uur: Goudsbloemzalf maken

Metaalkathedraal, Rijksweg 20
Utrecht.

Kosten per workshop 25 euro,
incl. thee en materialen.

Opgeven bij het Metaal Kathedraal,
een ecologische broedplaats
[www.metaalkathedraal.nl/
programma/?item=928](http://www.metaalkathedraal.nl/programma/?item=928)